

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gem. Ac. Muziek, Woord en Dans te Dilbeek

Hoofdstructuur dko

	Instellingsnummer	49247
	Instelling	Gem. Ac. Muziek, Woord en Dans
directeur		Diederik DEGRYSE
Adres		Kamerijklaan - 1700 DILBEEK
telefoon		02-466.30.96
Fax		02-463.16.24
e-mail		muziekacademie@dilbeek.be
website/URL		www.academie.dilbeek.be
	Bestuur van de instelling	960377 - Gemeentebestuur van Dilbeek te DILBEEK
Adres		Gemeenteplein 1 - 1700 DILBEEK
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	26/04/2011, 27/04/2011, 28/04/2011, 02/05/2011, 04/05/2011, 06/05/2011, 07/05/2011, 12/05/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	12/05/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	10/06/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Rieka Hérie
	Teamleden	Dirk Rombaut
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	Lieve Curias, externe deskundige Dans

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1. SAMENVATTING	6
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Opties/instrumenten in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	8
3. KENMERKEN VAN DE ACADEMIE	8
4. VOLDOET DE ACADEMIE AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?	8
4.1 Muziek – Algemene Muziekcultuur (AMC)	8
4.2 Muziek - Ensemble JaLM	9
4.3 Muziek - Altsaxofoon	10
4.4 Muziek - Gitaar	11
4.5 Muziek – Hobo	12
4.6 Muziek - Klarinet	12
4.7 Muziek - Piccolo	13
4.8 Muziek - Koor	14
4.9 Muziek - Luisterpraktijk	14
4.10 Muziek - Samenzang	14
4.11 Muziek - Zang	15
4.12 Muziek - Zang JaLM	16
4.13 Dans - Dansinitiatie	16
4.14 Dans - Lagere graad algemene artistieke bewegingsleer	17
4.15 Dans - Middelbare graad Hedendaagse Dans	17
4.16 Dans - Middelbare graad klassieke dans	18
4.17 Dans - Hogere graad hedendaagse dans	18
5. BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?	18
5.1 Personeelsbeheer	19
5.2 Professionalisering	19
5.3 Materieel beleid	20
5.4 Welzijn	21
5.5 Curriculum	21
5.6 Begeleiding	22
5.7 Evaluatie	22
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE	23
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE	24
7.1 Wat doet de academie goed?	24
7.2 Wat kan de academie verbeteren?	25
7.3 Wat moet de academie verbeteren?	25

8.	ADVIES.....	26
9.	REGELING VOOR HET VERVOLG	26

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°).
Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Gemeentelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans van Dilbeek voldoet voor de meeste focusvakken in de studierichting Muziek aan de erkenningsvoorwaarden, i.c. amc, ensemble jalm, altsaxofoon, klarinet, piccolo, koor, luisterpraktijk, zang en zang jalm. Binnen de vakgebieden gitaar en hobo dienen zich problemen aan. Enerzijds omdat de output van de beide vakken te laag ligt, anderzijds omwille van een te beperkte pedagogische coherentie en artistiek-opvoedkundige diepgang. Binnen het vak samenzang dient het jaarplan en de op te bouwen leerlijn te refereren naar het officiële minimumleerplan.

In de studierichting Dans voldoen alle vakken uit de focus aan de erkenningsvoorwaarden. Het betreft de vakken dansinitiatie, algemene artistieke bewegingsleer lagere graad, hedendaagse dans middelbare graad, klassieke dans middelbare graad en hogere graad hedendaagse dans.

De functioneringsgesprekken zijn volop aan de gang. Eerst komen de tijdelijke leerkrachten aan de beurt, de vastbenoemden zullen later volgen. Er bestaan functiebeschrijvingen voor alle aanwezige ambten in de academie. Tijdens het schooljaar 2009-2010 werden de functiebeschrijvingen geïndividualiseerd. In het kader van de evaluatie van de leerkrachten legt de directie klasbezoeken af. Hiervan wordt verslag gemaakt dat samen met de leerkracht besproken wordt.

De academie stelde een nascholingsplan op. Een behoefteanalyse werd nog niet gemaakt. Er is wel een inventaris van de gevolgde nascholingen. De nadruk ligt op aanbodgestuurde externe nascholingen. Vanuit de academie werden ook een aantal masterclasses georganiseerd voor de instrumenten piano en slagwerk. Intervisie is nog niet ingeburgerd als nascholingsvorm en is binnen het deeltijds kunstonderwijs ook nieuw. De academie is gehuisvest in het gebouw van het Cultureel Centrum De Westrand. De lessen gaan door op verschillende verdiepingen en voor Dans zelfs op een totaal andere locatie. Deze versnippering komt de eigenheid van de academie niet ten goede. Bovendien is het moeilijk om toezicht te houden, omwille van de openbaarheid van het gebouw. Er is een nijpend lokalentekort en de aan kunstonderwijs onangepaste infrastructuur legt dikwijls een hypotheek op het realiseren van de leerplannen, vooral op het vlak van akoestiek. Sedert een aantal maanden is de bouw van een nieuwe academie gestart. De werken schieten goed op en over enige tijd zullen alle cursussen doorgaan op dezelfde locatie in aangepaste ruimtes.

In het officiële onderwijs worden twee studierichtingen aangeboden: Dans en Muziek. Een aantal jaren geleden ging de studierichting Woord teloor. De gemeente heeft het initiatief genomen om deze studierichting verder te financieren zodat de leerlingen van een volledig studieaanbod kunnen genieten. Het zou een mooie zaak zijn wanneer deze studierichting in de nabije toekomst opnieuw zou kunnen opgestart worden. Naast het reguliere aanbod zijn er heel wat initiatiecursussen voor de -8-jarigen. Hiervan stroomt meer dan drie kwart van de kinderen door naar het officiële kunstonderwijs. Ook mentaal gehandicapte jongeren kunnen in de academie terecht voor een aangepaste muziekinitiatie. Leerlingen krijgen de kans om een tweede instrument te leren bespelen, voor zover het uurrooster dit toelaat.

Er worden goede contacten onderhouden met het basisonderwijs. Vanuit de academie wordt voor hen een scholenzangfeest gehouden en in september is de academie welkom in het basisonderwijs voor hun rekrutering. Verder zijn er ook nog ontmoetingsdagen met workshops voor het basisonderwijs.

Een algemeen en gelijkgericht leerlingvolgsysteem is nog niet aanwezig. Sinds kort werd er een manueel systeem ingevoerd, maar de verdere implementatie moet nog gebeuren. De leerlingen krijgen twee maal per jaar een evaluatiefiche. Niet elke leerkracht vult deze tijdig en correct in. Externe juryleden krijgen geen gemeenschappelijke evaluatiecriteria. Men rekent op hun deskundig inschattingsvermogen. Volwassen leerlingen krijgen de kans om in een eindjaar een aangepast examen af te leggen. Zo hoeven zij niet in het openbaar te spelen. Wel zijn ze verplicht om de evaluatie die vastgelegd is in het leerplan

na te volgen. Het examenprogramma is niet vrij. Op dit vlak constateerde de inspectie een inbreuk tegen de regelgeving. Een zelfde soort inbreuk werd geconstateerd bij de evaluatie van de cursus zang jazz en lichte muziek. Ook hier stemmen de examenprogramma's niet overeen met de geëiste evaluaties in het erkende leerplan. De verschillende studierichtingen beschikken over diverse evaluatiefiches. Voor Muziek zijn de fiches zeer open zonder voorgedrukte criteria en laten ze alle initiatief over aan de leraar. Voor Dans worden voorgedrukte, gelijkgerichte criteria gebruikt voor alle vakken.

De academie wordt geleid door één directielid en bijgestaan door een dagelijks bestuur dat bestaat uit coördinatoren. Daarnaast is er een academieraad, bestaande uit coördinatoren en vakverantwoordelijken. Deze drie organen tekenen het beleid van de school uit. Verder is er nog een adviesraad die, zoals laat vermoeden enkel advies geeft. Hierin zetelen verschillende partijen: ouders, leerlingen, mensen uit de inrichtende macht, leerkrachten en de directie.

Vier jaar geleden werd een artistiek-pedagogisch project ontwikkeld door de toenmalige directie. Dit werd getoetst bij de leerkrachten en tot op heden staan zij hier achter. De uitwerking ervan in een schoolwerkplan moet nog gebeuren.

In december 2007 werd een zelfevaluatie gemaakt. De resultaten van de zelfevaluatie hebben geleid tot een aantal veranderingen en remediëringen. Deze elementen, samen met het vooruitzicht van een nieuwe locatie die tal van extra mogelijkheden zal bieden, zorgen er voor dat de academie hoopvol de toekomst tegemoet kan kijken.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie opties/instrumenten en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De vorige doorlichting vond plaats van 19 december 2000 tot 31 januari 2001 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies tot schooljaar 2011-2002. Op het ogenblik van deze doorlichting wordt daarom onderzocht in welke mate de instelling de vermelde tekorten heeft weggewerkt.

2.1 Opties/instrumenten in de focus

Vak/Optie per studierichting	
muziek	algemene muziekcultuur (graad: m)
muziek	ensemble/jazz & lichte muziek (graad: m)
muziek	instrument altsaxofoon (graad: h)
muziek	instrument gitaar (graad: l m h)
muziek	instrument hobo (graad: l m)
muziek	instrument klarinet (graad: l m h)
muziek	instrument piccolo (graad: h)
muziek	koor (graad: m h)
muziek	luisterpraktijk (graad: m)
muziek	samenzang (graad: l)
muziek	zang (graad: l h)
muziek	zang/jazz & lichte muziek (graad: m)
dans	algemene artistieke bewegingsleer (graad: l)
dans	artistieke training (graad: l m h)
dans	dansinitiatie (graad: l)
dans	hedendaagse dans (graad: m h)
dans	klassieke dans (graad: m)

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Personeelsbeheer

Evaluatiesysteem

Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Deskundigheidsbevordering

Logistiek

Materieel beheer

Infrastructuur

Onderwijs

Curriculum

Onderwijsaanbod

Onderwijsorganisatie

Begeleiding

Loopbaanbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3. KENMERKEN VAN DE ACADEMIE

- Er zijn andere academies in de onmiddellijke omgeving. Eén ervan heeft een filiaal op het grondgebied van groot-Dilbeek.
- De huidige directie staat recent aan het hoofd van de academie.
- De grootte van de academie impliceert kleinere opdrachten en bijgevolg veel deeltijds werkende teamleden.
- De academie kampt met een aanzienlijke lokalennood.
- Er stellen zich belangrijke infrastructurele problemen.
- De huisvesting in het Cultureel Centrum impliceert een gedeeld gebruik van de schoolinfrastructuur.

4. VOLDOET DE ACADEMIE AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde opties/instrumenten volgende vaststellingen op:

4.1 Muziek – Algemene Muziekcultuur (AMC)

Voldoet

Vaststellingen

- Het vak amc wordt op twee manieren aangeboden: de volwassenen krijgen amc op een modulaire basis, de jongeren op een consecutieve wijze maar wel in graadsklasverband (voor wat betreft M2/3).

- Uit examenproeven en bijgewoonde observatiemomenten kan afgeleid worden dat volgende **leerplandoelen** aan bod komen: ontwikkeling van het luistervermogen, kennis van begrippen, auditieve verkenning en dialoog.
- Er is een gemeenschappelijke basisopdracht voor het **eindwerk** volgens een bepaalde procedure met tijdspad.
- De **puntenquoteringen** van het eindjaar M3 vertonen een schitterend beeld: bijna alle leerlingen behalen een grote onderscheiding. Er staan ook 50% van de punten op dagelijks werk. Dit omvat drie schriftelijke evaluaties (op 20 punten), rond inzet en medewerking in de klas (10 punten) en een verslagje n.a.v. concertbezoek (20p). De leerkracht kan een sterke doorslag hebben in de nuance van het eindresultaat.
- De **eindexamens** zijn mondelinge proeven (circa 10'). Hierbij doen zij de presentatie van een eindwerk over een compositie die zij bij voorkeur zelf hebben uitgevoerd (of moeten uitvoeren). De jury stelt daar dan vragen over. Er wordt ook aan de leerkracht instrument gevraagd hierover terug te koppelen. Vanuit deze leerkrachten is de betrokkenheid verschillend.
- Er is ook een themaweek geweest rond barok. Dit is erg interessant in het kader van **vakoverschrijdend** werken. Tijdens de doorlichting werd met de volwassen klas ook een bezoek gebracht aan de Munt.
- Meer specifiek blijken ook volgende **leerplandoelstellingen** op een voldoende wijze aanwezig: algemeen historisch kader, relatie tot andere kunsten en wetenschappen (mooi voorbeeld was tijdens een observatiemoment de verwijzing naar het minimalisme in schilder- en bouwkunst), het bestuderen van de gespeelde muziek vanuit de partituur, het vormen van een 'kritische luisteraar'.
- Er kan gezocht worden naar wegen om meer eigen voorbeelden van leerlingen aan bod te laten komen, zodat ook de relatie met het persoonlijk musiceren versterkt wordt. Dit komt natuurlijk wel aan bod in het eindwerk. Voorstellen van de instrumenten gebeurt door de leerlingen zelf in het eerste jaar.
- Een voldoende aandacht gaat uit naar de affectieve betekenis van een werk.
- Het is jammer dat de **accommodatie en uitrusting** wat achter blijft. Men stelt veel vertrouwen in de nieuwbouw waar veel kan opgelost worden, zoals ICT uitrusting, DVD speler en recorder, degelijke stereo-installatie, internetverbinding,... . Het zou best zijn mocht men een behoefteonderzoek vooraf bij de leerkrachten houden om een geactualiseerde uitrusting te voorzien.
- Er heerst een goede **sfeer** in de academie.
- De beschrijving blijft soms te overwegend hangen op een **verbaal-cognitieve** benadering. De **muzikaal-cognitieve** competenties van de leerlingen zouden meer aangesproken kunnen worden.
- De inhouden geven blijk van voldoende **diepgang** in de ene klas. In een andere klas (interimaris) bleken een aantal onderwijskundige basics nog niet onder controle (geen stilte tijdens het luisteren, er wordt door mekaar gepraat, de globale context van de muziek staat niet centraal, te weinig artistieke diepgang en een afwezigheid van verwondering en enthousiasme).

4.2 Muziek - Ensemble JaLM

Voldoet

Vaststellingen

- De optie jalm is een afdeling in **opbouw** met een zeer beperkt aantal leerlingen. Vorig schooljaar werd voor de eerste keer een openbaar examen ingericht voor het vak ensemble jalm. Het betrof een combo waarin één leerling M3 verplicht was een examen af te leggen. Het resultaat van deze proef bleek zeer behoorlijk.

- Bij de **samenstelling van de groepen** wordt rekening gehouden met de specifieke stijl die bij de leefwereld van het doelpubliek aansluit (vb. Metal bandje). Hierdoor is er nog niet meteen sprake van een echte jazz-stijl.
- Het is zeker erg te waarderen dat een jalm combo tijdens een optreden de leerlingen van de klassen samenzang zal begeleiden (output). Het valt op dat deze kleine afdeling al regelmatig ingezet wordt bij initiatieven.
- De **organisatie** van de combo's kan verbeterd worden. Zo krijgen 2 combo's les (respectievelijk een groepje van 3 leerlingen en een groep van 9 leerlingen) op hetzelfde lesuur. Er is een pragmatische aanpak door op twee locaties te werken maar dit blijft een minder gelukkige zaak. Telkens blijft één groepje onbewaakt in de les alleen.
- Ook is de **administratieve determinering** onduidelijk. Leerlingen krijgen samen les binnen één groep maar sommigen staan ingeschreven onder het vak 'ensemble/jazz|lichte muziek', terwijl anderen onder de noemer 'samenspel' in het 'Overzicht leerlingen per lesmoment' staan genoteerd.
- De **pedagogische aanpak** maakt bij een lesobservatie een goede indruk. Op artistiek vlak blijkt er toch een inhoudelijk probleem: slechts één leerling weet waarover het werkje dat ze aan het spelen zijn draait ('Fame'). Dit gaat in tegen een algemeen gangbare veronderstelling dat de muziek, én haar betekenis en zingeving, het uitgangspunt is van elke uitvoering en interpretatie, alsook van elk artistiek-opvoedkundig doel.
- Op het vlak van **evaluatie** wordt vooral het resultaat van de uitvoeringen beoordeeld. Er blijken wel evaluatiecriteria binnen de academie maar deze zijn nog niet systematisch afgetoetst op de normering van het goedgekeurde minimumleerplan. Wel bevatten de appreciaties van de juryleden uiteraard elementen van deze normering. De geformuleerde leerplandoelen worden momenteel niet zo systematisch bewaakt.
- Er dient zeker uitgekeken naar een **verdere ontplooiing** van deze optie via een sterkere ondersteuning door specifieke vakspecialisten. Deze (kunnen) op dit ogenblik nog niet voor alle instrumenten verzekerd worden. Wel dient dit opgenomen in een termijnstrategie. Het artistiek-pedagogisch project (app) zegt hier momenteel niet veel over want heeft meer een visionair dan een concreet karakter.

4.3 Muziek - Altsaxofoon

Voldoet

Vaststellingen

- Met de komst van een jonge kracht kon een neerwaartse spiraal omgebogen worden in een **succesvolle evolutie**. Met 18 leerlingen is er terug een mooi aantal wat beloftes inhoudt voor een continue doorstroming en een degelijk niveau. De diversiteit wordt bewaakt door de aanwezigheid van één leerling baritonsaxofoon en één leerling sopraansaxofoon.
- De **kwantitatieve versterking** blijkt ook uit het cijferoverzicht dat de academie kon voorleggen. Daaruit blijkt een verbeterde aanwezigheid van leerlingen in de lagere en hogere graden. De middelbare graad is nog beperkt. De verbeterde instroom zou garanties moeten bieden voor een betere doorstroming.
- Het openbaar **examen** vorig schooljaar werd om praktische redenen georganiseerd voor klarinet, hobo, saxofoon en blokfluit te samen. Het valt op dat de uitgenodigde jury uitsluitend bestond uit 3 specialisten klarinet. Géén van de andere instrumenten was vertegenwoordigd. Er waren 3 kandidaten voor saxofoon, één voor het eindattest lagere, twee voor het getuigschrift M3. Het gekozen repertoire was op niveau. De leerlingen M3 dienden zich aan in de optie samenspel.

- Uit de lesobservatie bleek een sterk **coachende, gedisciplineerde en effectvolle aanpak**. Er werd aandacht besteed aan een goede toonkwaliteit, aan voldoende tekstkennis en techniek, aan juiste bindingen en een adequate mondstand. Vernieuwing in de methodiek toonde zich via eigentijdse leerboeken zoals Sax-o-Tempo (Fourmeau...). De doelstellingen worden goed geïllustreerd via het voorspelen (directe stijl van aanpak).
- Een te verbeteren punt is de aanpak van de **groepsgericht-individuele werkwijze** (VII van minimumleerplan).
- Administratief blijkt de klas over een wekelijkse **leerlingopvolging** (individuele jaarplanschets + leraarsagenda) en **leerlingcommunicatie** (gebruik van de schoolagenda) te beschikken.

4.4 Muziek - Gitaar

Voldoet niet

Vaststellingen

- Er is een groot verschil aan **opvattingen, werkwijzen en aanpak** binnen het vijf koppig team dat op een consciëntieuze wijze gecoördineerd wordt. Hierdoor lopen de resultaten ook nogal ver uit mekaar. In de ene klas is er een mooi leerlingenbehoud maar zijn de examenresultaten aan de lage kant (low profile). Een andere klas werkt dan weer zeer systematisch en biedt een breed spectrum aan onderwijsresultaten.
- Globaal genomen blijkt er echter uit een studie van de voorgelegde cijfers een onaanvaardbaar **afhaken van leerlingen**. Het zijn leerlingen die dus nooit de leerplandoelen van het einde van de lagere graad behalen. Een klas met een uitstroom van circa 70% van de leerlingen over een periode van vijf jaar en met een doorstroming die omzeggens nihil is, legt een ernstige hypotheek op de blijvende erkenning van dit opleidingsonderdeel.
- Nochtans is dit **probleem** gekend en werd dit ook al **gemeld** bij de **vorige doorlichting**. Blijkbaar is daar niet veel aan gedaan. Wel merken we in een vakverslag dat vooral verwezen wordt naar externe factoren (desinteresse van de leerlingen, attitude bij sommige ouders, e.d.m.). Een echte, introspectieve zelfevaluatie op basis van een sterkte-zwakke analyse is niet aan de orde. Zou het bvb. niet kunnen zijn dat leerlingen een bepaalde leidraad mankeren binnen het traject dat ze afleggen?
- Omwille van die reden stelt de inspectie vragen rond de relevantie van een blijvende erkenning van dit opleidingsonderdeel zolang de situatie niet fundamenteel verbetert.
- Aan de situatie zou nochtans kunnen verholpen worden want uit de observatiemomenten en de keuze van de examenprogramma's (repertoire) blijkt er wel **voldoende artistiek-technisch métier** aanwezig. Het falen dient wellicht gezocht te worden in **een tekort aan pedagogisch-didactisch know-how** (leerlingbegeleiding). Het is een feit dat dit tekort niet voor alle klassen opgaat. Wel wordt er op inhoudelijk vlak over deze ernstige problematiek onvoldoende overlegd en gecommuniceerd.
- Een boeiende verscheidenheid aan opvattingen staat los van het onaanvaardbare tekort aan gelijkgerichtheid. Dit blijkt ook uit losse vaststellingen tijdens observatiemomenten. Zo is er een klas die bvb. de schoolagenda voor de leerlingen niet gebruikt als communicatiemiddel hoewel dit binnen de academie is afgesproken (deontologie).
- Een belangrijke vaststelling is ook dat de muzikale **betekenis** van een **compositie**, in bepaalde gevallen wel als einddoel, maar nergens als vertrekpunt aanwezig is. De betekenis van de titel van het gekozen plichtwerkje ('Pareo' van N. Leclercq) was, bij navraag, in geen enkele bijgewoonde cursus gekend.
- Een positieve noot betreft de waargenomen **betrokkenheid** bij het schoolgebeuren. De klassen participeren aan optredens (bv. kerstconcert met de gitaarstarters, dag v/h dko, etc.).

- Op administratief vlak zijn in alle cursussen **individuele jaarplannen** opgesteld. In sommige gevallen hebben deze ook een echt concrete betekenis 'als instrument' voor de opbouw van een consistente leerlijn. Concrete 'algemene' doelstellingen per leerjaar lopen congruent met de goedgekeurde minimumleerplannen.
- Wat betreft de **lessenorganisatie** werd vastgesteld dat sommige leerlingen niet correct de lestijden volgen die aangeduid staan op het rooster. Een halfuur later binnenkomen (voor een lestijd van één uur) is niet meer 'een beetje' te laat komen. Zo kunnen de interactieve doelstellingen (groepsgericht-individuele werkwijze) niet adequaat gerealiseerd worden.

4.5 Muziek – Hobo

Voldoet niet

Vaststellingen

- De cursus hobo deemstert kwantitatief weg. Met slechts één leerling zit de academie sterk onder het gemiddelde, landelijke niveau van 1,3%. Hierdoor is de cursus in zijn voortbestaan erg **bedreigd**.
- Toch lijkt niet meteen de aanwezige **artistieke kwaliteit** een probleem te zijn. Niet alleen illustreert de unieke leerling een mooi niveau, ook de ernst op het vlak van leerinhoud en de degelijke didactische benaderingswijze zijn aanwijsbare troeven. Er blijkt voldoende zin voor correcte dienstverlening.
- Uiteraard vormt een gelijktijdig engagement in vele academies een hinder qua lokale integratie.
- De academie beschikt nog over verschillende hobo's om die op een democratische wijze ter beschikking te stellen. Dit is dus alvast geen reden van het te lage quotum.
- De klas is binnen de academie zeker toe aan een **sterkere profilering en attractiviteit**. Dit geldt zowel voor de instroom, de pedagogische zorg (leerlingenbehoud) en doorstroming. Wellicht moet daar op de eerste plaats over gereflecteerd worden zodat de neerwaartse spiraal kan omgebogen worden. Dit is niet alleen de taak van de docent, hier moet ook ondersteuning en samenwerking geboden worden vanuit het schoolteam. Hoe sommige leerlingen heroriënteren, hoe aanspreken van oudere doelgroepen (hobo is niet zo vanzelfsprekend naar het aanvangsonderwijs toe) en hoe omgaan met de jongste leerlingen (screening, advisering,), zijn alle werkpunten die dienen in overweging genomen te worden en te bestudeerd.
- Tenslotte moet de inspectie nog wijzen op de lamentabele situatie van de **meubilair** in de bezochte klas: kapotte stoelen (niet verstelbaar voor de piano), kapotte lessenaars,... zijn zeker niet stimulerend bij het lesgeven maar werken integendeel de ontmoediging in de hand. Bij verhuis naar de prachtig opgezette nieuwbouw zou dit zeker mee in rekening moeten genomen worden.

4.6 Muziek - Klarinet

Voldoet

Vaststellingen

- De klas klarinet bestaat uit negen leerlingen. Er is ook een leerling basklarinet. Als gevolg van een leraarswissel in het recente verleden is de klas terug **in opbouw**.
- De academie heeft met zorg gezocht naar een goede vervanging van de sterke leerkracht die de school heeft verlaten. Uit maar liefst 13 kandidaten werd streng geselecteerd.

- De belangrijke taak van de nieuwe leerkracht is te zorgen voor een nieuwe **doorstroming** van leerlingen. Dit blijkt te worden verzekerd door het vastgestelde niveau L4 tijdens het bezoek aan een les.
- De geselecteerde **programma's** stemmen inhoudelijk overeen met de leerplanomschrijving. Werken als Invocation et Danse op. 59 van Van Dorsselaer, etudes van Collis (uit het hoofd), Gavottina van Doutremer,... bevatten voldoende leerstof voor het einde van een basisopleiding lagere graad.
- Bij navraag tijdens observatie blijken de leerlingen goed op de hoogte van de betekenis van het werk dat ze speelden (titel, componist,...).
- De **muzikale uitvoeringen** getuigen van voldoende aandacht voor afwerking en verfijning. Een intelligente benadering gaat uit van het muzikaal-analytisch studiepatroon, gekoppeld aan een klankgevoelig inlevingsvermogen.
- Jonge leerlingen spelen ook mee in een jeugdorkest (Crescendo) dat ook in de school (deel van het cultureel centrum Westrand) repeteert. Hoe naar de toekomst de cursus samenspel zal ontwikkelen in relatie tot het verenigingsleven zal nog een belangrijke problematiek worden in het vormingsproces. Momenteel zit één leerling in de samenspelklas gegeven door de collega saxofoon.
- De klas participeert ook aan **initiatieven** die het leren optreden van leerlingen ondersteunen. Zo heeft de klas deelgenomen aan de 'praatcafé-concerten op zondag' die in een ontspannen sfeer verlopen.

4.7 Muziek - Piccolo

Voldoet

Vaststellingen

- In het vak piccolo worden de **leerplandoelen** op een voldoende wijze bereikt. De cursus wordt gegeven in de verlenging van een opleiding dwarsfluit. Het betreft dus een herinstroom na een opleiding dwarsfluit. Hierdoor beschikken leerlingen al over een goede, technische basiskennis.
- Er is aandacht voor specifiek **repertoire**. De docent zoekt hiervoor geschikt repertoire zoals etudes van Gariboldi en Drouet. Maar ook aangepaste werken van Bach of ander repertoire (Le Merle Blanc) komen aan bod.
- Voldoende belang wordt gehecht aan **parameters** als (gepunte) ritmiek, tekstprecisie en vooral ook tekstbetekenis.
- Tijdens een lesobservatiemoment kwam het thema van de **muzikale boodschap** van de compositie goed tot uiting (Solo du Prince van Pascal Proust). Er werd duidelijk gewezen op het belang van het dansante aspect.
- Er blijkt een goede interactie op het vlak van **groepsgericht-individueel** lesgeven. Zo krijgt een tweede leerling een aparte controleopdracht (letten op de realisatie van de nuanceringen).
- Het **niveau** van de leerling piccolo is zeer goed voor een optie samenspel.
- Tijdens dit lesbezoek viel op dat uit de door de school ter beschikking gestelde evaluatiefiche niet kon afgeleid worden in welk leerjaar en graad de leerling zich bevindt.

4.8 Muziek - Koor

Voldoet

Vaststellingen

- Er werden in de puntenlijst voor het examen 'koor' geen puntenquoteringen teruggevonden wat betreft de totaal score. Wel gaven de juryleden punten (onderscheiding) op een programma dat drie werken omvatte.
- In het koor worden ook (en vooral) leerlingen opgevangen die geen specifieke zangscholing krijgen, maar die dit vak volgen in het kader van het 'samen leren musiceren' (samenspel). Het is dus enigszins vergelijkbaar met de **samenzang volwassenen in de lagere graad**.
- Er wordt gewerkt volgens een **gericht jaarplan** met een repertoire dat varieert tussen de vijf en de tien werken. Omwille van het beperkt aantal en de beperkte mogelijkheden blijft men overwegend in eenvoudige bezettingsgraden (bvb. tweestemmigheid).
- Het behandelde **repertoire** tijdens een observatiemoment is voldoende representatief.
- Het vastgestelde **niveau** is niet spectaculair maar voldoet, mede door de kritische en gedreven aanpak van de docent.

4.9 Muziek - Luisterpraktijk

Voldoet

Vaststellingen

- In dit vak, dat ingericht wordt in het kader van de optie amc, zitten slechts twee volwassen leerlingen. Het kent een **receptieve benadering** en invulling maar blijft dus erg beperkt. Er is daarom ook geen sprake van doorstroming of strategisch nut.
- Omdat de amc volwassencursus **modulair** wordt ingericht en daardoor aansluit bij het initiëren in een concertleven, zorgt dit vak voor het beperkt aantal leerlingen voor een intensere voorbereiding.

4.10 Muziek - Samenzang

Voldoet niet

Vaststellingen

- Leerkrachten zijn niet op de hoogte van het bestaan en de vereisten van het **minimumleerplan samenzang**. Hierdoor wordt het moeilijk enige doelmatigheid te toetsen in relatie tot de gestelde verwachtingen in dat leerplan (opbouw, attitude, leerlijnen).
- Dit betekent niet dat er geen enkele opvatting zou bestaan over de invulling ervan maar deze blijft erg beperkt tot het halfuurtje samen zingen in functie van een optreden. Er wordt ook **geen evaluatie** van dit vak voorzien, noch een quotering op de evaluatiefiche volgens de gestelde criteria in het leerplan. Dit druist in tegen de vereisten van het minimumleerplan. Bovendien plaatst dit hét groepsmusicieervak bij uitstek te veel buiten de onderwijskundige context, met alle appreciatie overigens voor de podiumprestaties.
- Het is geruststellend vast te stellen dat onder impuls van een gemeentelijk initiatief, een **scholenzang** binnen de gemeente Dilbeek georganiseerd kon worden. Uit het

repertoire kan afgeleid worden dat een breed scala aan Nederlandstalige liederen gezongen wordt dat ook aansluit op erfgoed (cfr. minimumleerplan).

- Leerlingen van de samenzangklassen treden op tijdens **voorstellingen**. Daarvoor wordt een bepaald repertoire voorbereid. Alle leerlingen van de vier leerjaren treden dan te samen op met hetzelfde programma. Hieruit blijkt dat sommige liederen toch wel wat hoog gegrepen zijn voor een eerste jaar (vb. Fame).
- Tijdens één van de bijgewoonde observatiemomenten bleken de leerlingen niet op de hoogte van de betekenis van het lied dat ze aan het zingen waren en de context waarbinnen dit moest geplaatst worden.
- Voor sommige belangrijke **ontwikkelingsdoelen** bestaat enige aandacht, voor andere onvoldoende.
- Er is nogal wat **verschil in kwaliteit** tussen de verschillende klassen, van zeer behoorlijk, attractief en dynamisch naar in feite onvoldoende.
- Een belangrijke algemene opmerking betreft de **vocale techniciteit** die globaal meer zorg en aandacht kan krijgen.

4.11 Muziek - Zang

Voldoet

Vaststellingen

- Vorig schooljaar namen twee leerlingen uit de klassieke richting en één leerling uit de jazz & lichte muziek richting deel aan het eindexamen van de lagere graad. Voor wat betreft de 2 leerlingen klassiek stemt het programma overeen met de verwachtingen van het minimumleerplan zang: vocalise, fragment uit opera/operette, een Lied en een keuzewerk. De leerling die van de L4 naar de klas van jalm Middelbare Graad zou doorstromen heeft echter slechts 2 'nummers' op het programma staan. Dit klopt niet met de **voorschriften van het minimumleerplan zang**. Dit stelt: *A. De lagere graad is een initiatiegraad waar de leerling kennis maakt met de basistechniek en onder evaluatie: een vocalise, een aria, een kunstlied, een werk a capella (aria en kunstlied bij voorkeur uit het hoofd).*
- Het valt op dat, zoals ook bij het examen houtblazers, er geen specialist zang deel uitmaakt van de **jury** als extern jurylid. Op het vlak van zelfevaluerend kwaliteitsbewaking is dit een zwakker element.
- Er worden mooie punten behaald: de waarderingen schommelen rond de grote onderscheiding.
- Tijdens een bijgewoond lesmoment kon vastgesteld dat er in de klassieke zangklas mooi gevormde stemmen aanwezig zijn. Zowel in lagere als in middelbare graden worden de **leerplandoelen** op een voldoende wijze gerealiseerd. Dit slaat op het repertoire en de samenstelling van het examenprogramma.
- Doelstellingen en leerinhouden werden binnen een **jaarplanning** vastgelegd.
- Er werden **specifieke evaluatiecriteria** opgesteld. Hierbij staan attitude, technische ontwikkeling, aanleg en artistieke evolutie centraal.
- Aangepast **repertoire** vinden we terug voor de lagere graad in 'Weemoed' van Jozef Ryelandt (componist ook van het lied 'ik en hore u nog niet', beide liederen op tekst van Guido Gezelle) en "De zomer is voorbij gegaan" (a capella) van Vic Nees. Voor de middelbare graad verwijzen we naar het kunstlied 'Auf flügeln des Gesanges' van F. Mendelssohn en de aria uit de Mattheuspasie van J.S. Bach 'Ich will dir mein Herze schenken'.
- Bij de uitvoeringen kon vastgesteld worden dat er met leerplanelementen als ademhaling, stemplaatsing, inleving en betekenis van de tekst, ritmische stabiliteit en frasering, voldoende wordt rekening gehouden. Een kleine bemerking betreft de soms wat labielere intonatie.

4.12 Muziek - Zang JaLM

Voldoet

Vaststellingen

- Het **programma** waarbij leerlingen naar de L4 voorbereid worden, stemt niet overeen met de **leerplandoelstellingen**. Dit is een inbreuk tegen de regelgeving. Indien naar de toekomst geopteerd zou worden voor aangepaste leerplannen overeenkomstig dat stijlgebied, moet ook de studiebelasting, de evaluatie en het repertoire van een gelijkaardige betekenis zijn. Deze opmerking geldt overigens ook voor instrumentale opleidingen in de jalm.
- De cursus blijkt nog in **opstartfase** (leerkracht = lio). Er kon geen materiaal voorgelegd worden met betrekking tot de leerlingopvolging op de laptop van de leerkracht ontvreemd is. Er bestaat nergens enige back-up zodat de academie eigenlijk niet beschikt over de inhoudelijke evolutie van de leerling. Naar wat de leerkracht zei, zouden alle digitale leerlingprofielen verdwenen zijn en nu terug moeten opgesteld worden. Dit is een reden om toch grondig na te denken over een centraal leerlingvolgsysteem waarop leerkrachten kunnen inloggen en aansluiten. Dan blijft er toch steeds ergens een dubbel van de aanwezige informatie (veiligheid).
- Uit het bijgewoonde lesmoment en uit de dialoog met leerling en leerkracht, kon afgeleid worden dat een jaarplanmatige aanpak zeer afhankelijk is van het leerlingprofiel. Het breed en ambitieus graadsleerplan dwingt tot een uitgestippelde didactische voorbereiding waarin een aantal concrete doelstellingen geëxpliciteerd zouden moeten worden. Momenteel is er nog geen zicht op de evolutie.

4.13 Dans - Dansinitiatie

Voldoet

- In de bijgewoonde les heerste er een aangename **sfeer**. Veel aandacht werd gegeven aan de muziekkeuze die aangepast was aan de leeftijd van de leerlingen en het dansplezier aanmoedigde.
- De meeste leerlingen waren **spontaan** en dat toonden zij ook in hun dansen en improvisaties.
- Er bestond een goed **evenwicht tussen spanning en ontspanning** tijdens de oefeningen. Oefeningen aan de barre werden afgewisseld met willekeurige verplaatsingen.
- Dit verplichtte de leerlingen om **geconcentreerd** naar de muziek te luisteren en de ruimte te verkennen.
- Meer aandacht zou echter gegeven moeten worden aan het invallen tijdens de verplaatsingsoefeningen op **diagonaal**.
- **Kracht- en stretching** kwamen te weinig aan bod.
- Meer **grond oefeningen** als voorbereiding op de klassieke danstechniek en noodzakelijk voor de houding, zouden moeten ingelast worden.
- De leerlingen waren **enthousiast** over hun dansje voor een komend optreden en voerden het uit met de veel inleving en expressiviteit.

4.14 Dans - Lagere Graad Algemene Artistieke Bewegingsleer (AABL)

Voldoet

- De leerlingen hebben een **klasagenda** waarin zij regelmatig documentatie over nieuwe oefeningen moeten klevan.
- De oefeningen aan de **barre** zijn duidelijk, accuraat met een goede muzikale ondersteuning.
- In L3 worden de **doelstellingen** volgens het opgesteld jaarplan grotendeels behaald.
- De leerlingen wisselen telkens van plaats aan de barre, zodat er steeds een andere leerling vooraan staat. Dit is **stimulerend** voor het zelfstandig leren uitvoeren van oefeningen.
- Meer **(grond)oefeningen** ter bevordering van lenigheid en kracht zijn aan te bevelen. Zij maken de leerlingen fysiek sterker en zijn essentieel voor de houding.
- L4, L5 en L6 krijgen samen les. Omdat vooral het jaarplan van L6 gevolgd word, zijn veel oefeningen voor de meeste leerlingen te moeilijk .
- De leerlingen kennen de oefeningen, die duidelijk en goed uitgelegd zijn, maar kunnen ze niet altijd correct uitvoeren.
- De leerlingen krijgen **duidelijke instructies** en de verbeteringen zijn vooral individueel gericht, met respect voor de leerling.
- Er heerst **discipline** en er wordt veel belang gehecht aan het juiste placement.
- Er is echter veel **te weinig artistieke dansbeleving** te bespeuren in de geobserveerde lessen.
- **Port de tête en port de bras** worden, vooral aan de barre, veronachtzaamd.
- De leerlingen hebben onvoldoende aandacht voor **expressie** tijdens de oefeningen en er ontstaat geen dynamisch proces, ook niet tijdens de springoefeningen.
- Ook tijdens de oefeningen "**au milieu**" worden de dansante elementen te weinig geïntegreerd in de oefeningen..

4.15 Dans - Middelbare Graad Hedendaagse Dans

Voldoet

- In deze richting wordt voornamelijk de **Grahamtechniek** onderwezen.
- M1 en M3 volgen samen les.
- De **jaarplannen** worden goed gevolgd.
- In de les is een duidelijke **structuur** aanwezig.
- Met gebruik van **beeldspraak** en duidelijke voorbeelden, worden de leerlingen zich bewust van de bewegingsbetekenis.
- Aan de hand van duidelijke oefeningen worden de leerlingen getraind op een juist **placement**, met de juiste **ademhaling** en **spierspanning**.
- De ontwikkeling en veruitwendiging van het **bewegingsgevoel** wordt gestimuleerd, ook mede de met zorg gekozen **begeleidende muziek**.
- De leerlingen krijgen voldoende de tijd om **verbeteringen** te implementeren.
- Een choreografie,gemaakt door de leraar, voor een komend optreden, geeft de leerlingen de gelegenheid om dans als **podiumkunst**, te ervaren.
- Zo leren zij onder meer om te gaan met **afwerking**, **samenwerking**, expressie overbrengen naar een publiek, stress enz.

4.16 Dans - Middelbare Graad Klassieke Dans

Voldoet

- Doordat ook hier de verschillende jaren samen zitten is het **bereiken van het leerplan zeer moeilijk**.
- Alhoewel de leerlingen gemotiveerd en geconcentreerd werken is het **niveau** van deze graad zeer zwak.
- In tegenstelling tot de lagere graad hebben de leerlingen hier wel aandacht voor épaulement en het gebruik van de port de tête
- De oefeningen aan de **barre** zijn mooi en muzikaal en niet enkel gefocust op de techniek.
- De leerlingen hebben nog niet voldoende **lichaamsbeheersing** om een goede balance op 1 been, enige tijd aan te houden. Daardoor ondervinden zij veel problemen bij het uitvoeren van o.m. pirouettes.
- Ook gebeurt de "**spotting**" tijdens de pirouette onvoldoende, zeer belangrijk bij het uitvoeren draaibewegingen.
- Over het algemeen bezitten de leerlingen goede **armposities** en voeren zij de port de bras mooi uit.
- De leerlingen kennen **te weinig sprongen**.
- De **aandacht voor de muziek** ondersteunt het verwerven, fixeren en conserveren van de leerstof en stimuleert de artistieke ontwikkeling.

4.17 Dans - Hogere Graad Hedendaagse Dans

Voldoet

- In deze richting wordt voornamelijk de **Grahamtechniek** onderwezen.
- De leerlingen tonen veel **inzet en dansplezier**.
- De leerlingen voeren de oefeningen actief en bewust uit, met veel aandacht voor de beweging als vormgeving en middel tot expressie.
- In een choreografie van de leraar leren de leerlingen een dansante combinatie uitvoeren. Tevens krijgen zij de gelegenheid de **dansexpressie** te ervaren in relatie tot de bewegingen en de muziek.
- Veel aandacht is er voor de keuze van **muziek**. Het in contact komen met een verscheidenheid aan muziekgenres bevordert de artistieke ontwikkeling en veelzijdigheid van de leerlingen
- Occasionele **optredens** motiveren de leerlingen, sporen hen aan om aandacht te geven aan afwerking, stimuleren het verantwoordelijkheidsgevoel en het groepsgevoel.

5. BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.1.1 Personeelsorganisatie

5.1.2 Evaluatiesysteem

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid.

Vaststellingen

- De evaluaties en functioneringsgesprekken gebeuren cyclisch.
- Er bestaan functiebeschrijvingen voor de verschillende functies binnen de academie, i.c. voor het ambt van directeur, voor het ambt van leraar, voor het ambt van begeleider, voor het ambt van opsteller en voor het ambt van studiemeester-opvoeder. Daarnaast zijn er functiedifferentiaties voor de mentor, de pedagogisch coördinator en de ICT-coördinator.
- In het schooljaar 2009-2010 werden de functiebeschrijvingen geïndividualiseerd.
- Dit schooljaar zijn de functioneringsgesprekken gestart met de beginnende leerkrachten. Nog niet alle tijdelijke leerkrachten kwamen aan bod. De volgende jaren worden de functioneringsgesprekken gehouden met de vastbenoemde leerkrachten.
- De directie legt klasbezoeken af. Daarvan worden verslagen gemaakt. Na het bezoek wordt het verslag met de betrokken leerkracht besproken. Voor deze verslagen worden geen geijkte criteria gebruikt.

5.2 Professionalisering

5.2.1 Aanvangsbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid

- ondersteuning.

Vaststellingen

- Uit de resultaten van de DKO-scanner (mei 2008) kwam de behoefte naar coaching en begeleiding van beginnende leerkrachten duidelijk naar voor.
- Intussen werd er een informatiebrochure opgemaakt voor de beginnende leerkrachten met een aantal documenten zoals een functiebeschrijving, een APP, een handleiding voor de evaluatiefiches, ...
- Aangezien de mentoruren intussen niet meer gesubsidieerd worden door de overheid is men overgegaan tot een "meter-/peterschap".
- Er zijn verschillende soorten meterschap voor de vakken amv en combo. Deze coachingsuren staan "geboekt" onder pedagogische coördinatie.
- Voor de alle andere vakken wordt die functie opgenomen door de vakverantwoordelijke of door de directie (piano).
- Zoals hierboven reeds vermeld worden de nieuwe leerkrachten een aantal keer door de directeur in de klas bezocht. Hierover wordt een verslag gemaakt dat tijdens een "evaluatiemoment" besproken wordt.

5.2.2 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid

- ondersteuning.

Vaststellingen

- De academie stelde een nascholingsplan op.
- Er werd nog geen behoefteanalyse gemaakt. Dit zou een nuttige oefening kunnen zijn om doelgerichter te kunnen bijscholen.
- De academie beschikt over een inventaris van de gevolgde nascholingen. Hieruit blijkt dat de mensen van het secretariaat geen nascholingen volgen. De directie schoolt zich verschillende keren per jaar bij. Onder de leerkrachten blijft het aantal gevolgde cursussen eerder beperkt.
- De nadruk ligt op externe nascholingen. (Bvb. leerplannen amv of een navorming rond ICT).
- Er worden, naast het gekende aanbod van OVSG, ook nog andere vormen gevolgd.
- De academie nam het initiatief om een aantal masterclasses te organiseren. Dit gebeurde voor slagwerk met de heer Cartier. De masterclass piano werd gegeven door de heer Samoshko.
- Tot nog toe wordt “intervisie” nog niet als nascholingsvorm gebruikt.
- Alle nascholingen zijn “aanbodgestuurd”. Op dit ogenblik wordt er nog niet gewerkt met vraaggestuurde nascholingen.

5.3 Materieel beleid

5.3.1 Financiële middelen

5.3.2 Kostenbeheersing voor leerlingen

5.3.3 Uitrusting

5.3.4 Infrastructuur

Vaststellingen

- De academie is gehuisvest in het Cultureel Centrum “De Westrand”.
- De academie komt niet ten volle tot ontplooiing omwille van de volledige geïntegreerdheid in het CC De Westrand.
- De klaslokalen zijn verspreid over het hele gebouw. Ook dit komt de academie als instelling niet ten goede. Hierdoor is het ook onmogelijk om een exact zicht te hebben op het publiek van de academie. Deze situatie creëert een zeker onveiligheidsgevoel en belemmert de ontplooiing van de eigenheid van de academie
- De huidige infrastructuur (klaslokalen) is totaal onaangepast voor een academie voor podiumkunsten.
- Het aantal beschikbare lokalen in het CC is onvoldoende. Dit heeft repercussies op de mogelijkheid tot lesverplaatsingen en eventuele bijkomende programmaties. (cfr. 5.5.1)
- Het gebouw dat grotendeels uit beton is opgetrokken heeft een zeer slechte akoestiek.
- De geluidsisolatie is ondermaats. Het geluid wordt van de ene naar de andere klas doorgegeven. In Woordklas waren de leerlingen niet meer verstaanbaar omwille van het gezang uit de amv-klas gecombineerd met slaginstrumenten.
- Een bijkomend probleem is de netheid van de sanitaire voorzieningen, mede omdat zowel de leerlingen van de academie als de bezoekers van het CC hiervan gebruik maken.
- Sedert een paar maanden is de bouw van een nieuwe academie aangevat op dezelfde site als het CC. De plannen zien er zien er veelbelovend uit. Het gebouw is getekend

door Carlos Arroyo i.s.m. de Vlaamse Bouwmeester. Leerkrachten werden geraadpleegd, er werd een akoestische studie gemaakt, er is een auditorium met uitgeruste regiekamer en er is een danszaal die aan de decretaal vastgelegde infrastructuurvoorwaarden voldoet, ... Zoals de werken nu opschieten voorziet men de verhuis tegen september 2012, een jaar vroeger dan gepland.

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.5.1 Onderwijsaanbod

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De academie biedt 2 studierichtingen aan: Muziek en Dans.
- Daarnaast is er ook een woordafdeling die door de gemeente gefinancierd wordt voor 18 uur. Dit is het gevolg van het teloor gaan van die afdeling een aantal jaren geleden.
- De studierichting Dans kende een dieptepunt en kreeg vorig jaar een “genadejaar”. Intussen stijgt het aantal leerlingen in deze afdeling en ook de toekomstperspectieven zijn gunstig. De klasorganisatie echter blijft nog een moeilijk punt omwille van het samen plaatsen van verschillende jaren.
- Nieuwe programmaties zijn op dit ogenblik onmogelijk. Niet alleen omwille van de programmatiestop, maar ook omwille van het lokalentekort.
- De leerlingen uit de hogere graad krijgen de kans om een tweede instrument te beginnen in de mate van het mogelijke. Dit is zeker het geval voor de kleinere instrumentengroepen. Naast het reguliere aanbod is er de mogelijkheid tot initiatie voor de - 8-jarigen. De algemene muziekinitiatie is gekoppeld aan een instrument. Op dit ogenblik biedt men viool, piano en fluit aan. Volgend jaar komt daar naar alle waarschijnlijkheid klarinet bij.
- Vanuit de initiatiecursussen is er een doorstroom van 77% naar het reguliere circuit.
- Er is een bijzonder klasje voor leerlingen met een mentale handicap. Ze volgen er een algemene initiatie in muziek en daarnaast krijgen ze de gelegenheid om op hun niveau een instrument te leren bespelen.

5.5.2 Onderwijsorganisatie

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning.

Vaststellingen

- De academie kampt met een nijpend lokalentekort. Dit schept problemen bij de aanvragen tot het lesverplaatsingen.
- De studierichting Dans kan niet terecht in het Cultureel Centrum en wordt op een andere locatie gegeven. (Jongslag).
- De studierichting Woord werd, na de afbouw van de officiële cursus, door de gemeente overgenomen en bijgevolg gefinancierd. De leerkrachten uit de woordafdeling worden

vergoed volgens de wettelijke barema's, net zoals hun collega's in de muziekafdeling. Ze functioneren binnen de academie zoals hun collega's Muziek en Dans.

- Sedert kort is het toezicht, tijdens de klassikale cursussen voor de jongeren verzekerd. Deze regeling is uitgewerkt in samenspraak met de inrichtende macht.
- Voor de heraanstelling van tijdelijke leerkrachten is een procedure voorzien.
- De academie haalt de banden aan met het basisonderwijs door de organisatie van een scholenzangfeest waarop de scholen worden uitgenodigd.
- In de maand september worden een aantal klassen van het basisonderwijs bezocht in het kader van de rekrutering.

5.6 Begeleiding

5.6.1 Afstemming tussen academie en CLB of andere partners

5.6.2 Leerbegeleiding

5.6.3 Loopbaanbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De academie beschikt nog niet over een algemeen en gelijkgericht leerlingvolgsysteem.
- Sedert kort werd een beperkt leerlingvolgsysteem opgezet. Dit bestaat uit een opvolging van het curriculum, een overzicht van de aanwezigheden, een intentieverklaring naar de ouders, ... Dit gebeurt manueel en niet gesystematiseerd.
- Voor de amv-klassen wordt er een oudercontact georganiseerd, net voor de kerstvakantie.
- Sedert vorig jaar is er de mogelijkheid tot een oudercontact met de leerkrachten instrument.

5.7 Evaluatie

5.7.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid.

Vaststellingen

- De leerlingen krijgen twee maal per jaar een evaluatiefiche.
- Bij nazicht van bepaalde fiches werd geconstateerd dat niet iedereen de fiches consequent invult op het afgesproken tijdstip. Sommige fiches waren, ondanks de aanduiding van "2de trimester" aan het begin van het 3de trimester nog niet ingevuld.
- Externe juryleden krijgen geen criteria die als ondersteuning voor hun beoordeling zouden kunnen dienen. Men rekent op de expertise en de vakbekwaamheid van de externe juryleden.
- Voor volwassen leerlingen is er de mogelijkheid om een aangepast examen af te leggen. Dit kan een klasoptreden zijn, een toonmoment, een examen met gesloten

deuren, enz... In een schrijven naar de leerkrachten staat vermeld dat het programma vrij te bepalen is. Dit is niet conform de evaluatie die bepaald wordt in de leerplannen.

- De leerlingen hogere graad 3 leggen, voor de eerste maal, hun examen af in "concertvorm". Dit gebeurt twee maal per jaar (februari en juni).
- In de cursus zang jalm lagere graad beantwoorden de examenprogramma's niet aan de eisen die gesteld worden in de leerplannen. Zij moeten voldoen aan de eisen die gesteld worden voor de cursus zang. Dit is een inbreuk tegen de regelgeving.

Inbreuken tegen de regelgeving

- Het minimumleerplan zang schrijft voor: "De lagere graad is een initiatiegraad waar de leerling kennis maakt met de basistechniek en onder evaluatie: een vocalise, een aria, een kunstlied, een werk a capella (aria en kunstlied bij voorkeur uit het hoofd)."
- De richtlijnen omtrent de aangepaste examens voor de volwassenen zijn niet conform de regelgeving. De richtlijnen vermelden dat het programma volledig vrij is. Dit is tegenstrijdig met de eisen die gesteld worden voor de evaluatie. Volwassenen zijn niet verplicht om een "openbaar" examen af te leggen, maar de inhoudelijke eisen omtrent evaluatie zijn niet vrij en zijn duidelijk vastgelegd in de leerplannen.

5.7.2 *Rapporteringspraktijk*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid.

Vaststellingen

- Er werden verschillende evaluatiefiches uitgewerkt. Deze fiches zijn uniform binnen de studierichting Dans. In de studierichting Muziek zijn verschillende fiches in omloop, al naargelang het vak.
- Voor de studierichting Dans zijn de fiches onderverdeeld in drie grote items: technische vaardigheden, artistieke vaardigheden en attitudes. Daarnaast rest er nog plaats om opmerkingen en tips te geven.
- Voor de studierichting Muziek zijn de fiches, met uitzondering van het vak amv en amc jongeren, zeer open en weinig vakeigen uitgewerkt. Wel kregen de leerkrachten een lijst met mogelijke items waarover gerapporteerd kan worden. Deze rapportering kan in de daartoe voorziene vakken uitgeschreven worden. Op de fiches zelf staan geen criteria en ijkpunten vermeld. Op de voorpagina staat de aanduiding van het vak, maar nergens wordt de graad van de leerling aangeduid.
- Ook de studierichting Woord heeft evaluatiefiches die gelijkaardig zijn aan die van de SR Muziek, d.w.z. geen aanduiding van de graad en geen beoordeling op basis van voorgedrukte evaluatiecriteria.

6. **ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE**

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de academie levert volgende vaststellingen op:

- Aan het hoofd van de academie staat één directeur. Hij wordt bijgestaan door zijn dagelijks bestuur dat bestaat uit coördinatoren. Samen met dit bestuur worden alle beslissingen genomen, behalve wanneer het personeelszaken aanbelangt. De genomen beslissingen worden door de coördinatoren verder overgemaakt aan de vakgroepen. Daarnaast is er ook een academieraad die bestaat uit coördinatoren en vakgroepverantwoordelijken. Samen met dagelijks bestuur tekenen zij het beleid uit. Verder is er ook een adviesraad die onafhankelijk werkt en overall advies over uitbrengt, behalve over personeelszaken.

- Een kleine vier jaar geleden is het artistiek pedagogisch project (app) ontwikkeld door de vorige directie (juni 2007), op een pedagogische studiedag met het voltallige personeel. Tot op heden staat het personeel hier nog achter. De volledige uitwerking in een schoolwerkplan (swp) moet nog gebeuren. Er is wel al een begin gemaakt.
- Sedert 2009 is er een arbeidsreglement gemaakt door de verantwoordelijke voor onderwijs van de gemeente, de vorige directeur en de huidige. Het schoolreglement is dateert van maart 2010 en werd geüpdatet in januari 2011. Deze update is er gekomen omwille van een praktisch probleem met toezicht. Zowel arbeidsreglement als schoolreglement zijn door de IM goedgekeurd. Er is een ABOC maar hierin zetelt geen vertegenwoordiging van de academie. De adviesraad, vroeger de muziekcommissie, geeft advies over de werking van de academie, niet over leerkrachten en bestaat uit volgende vertegenwoordigers: een lid van de cultuurraad, een vertegenwoordiger van CC De Westrand, 2 ouders, 1 volwassen leerling, 2 coördinatoren, de directeur en vertegenwoordigers van de inrichtende macht i.c. de schepen en de burgemeester. De voorzitter is een volwassen leerling van de academie. Er bestaan verslagen van de vergaderingen van de verschillende organen (academieraad, dagelijks bestuur, dienstenoverleg, vakgroepen, ...)
- In december 2007 werd een zelfevaluatie gemaakt op basis van de DKO-scanner. De resultaten werden bekend gemaakt in mei 2008. Deze hebben geleid tot een beknopt prioriteitenplan voor de komende jaren. Intussen zijn reeds een aantal pijnpunten aangepakt en grepen een aantal veranderingen plaats: meer aandacht voor communicatie, de centrale plaats van de leerling, aangepaste evaluatiefiches, de sfeer onder leerkrachten, ... Om de uitstroom binnen de academie in kaart te brengen, werd een overzicht gemaakt van de leerlingen die afhaken. Voor de opvolging hiervan en de eventuele aanpak moet nog verder overleg gepleegd worden.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE

7.1 Wat doet de academie goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De academie scoort voldoende tot zeer goed in de studierichting Muziek voor de vakken amc, ensemble jazz en lichte muziek, altsaxofoon, klarinet, piccolo, koor, luisterpraktijk, zang en zang jazz en lichte muziek.
- De studierichting Dans realiseert voor alle vakken uit de focus de leerplandoelstellingen.
- De samenwerking tussen de combo's en de samenzangklassen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De cyclische aanpak van de functioneringsgesprekken.
- De gesystematiseerde zelfevaluatie die geleid heeft tot een beknopt prioriteitenplan.
- De invoering van een meter-/peterschap in vervanging van het mentorship.
- Het inrichten van masterclasses voor een aantal instrumentencursussen.
- Het vooruitzicht op een nieuwe infrastructuur.
- De ondersteuning door de inrichtende macht van de studierichting Woord.
- De variatie en keuze aan initiatiecursussen voor - 8-jarigen en andersvaliden.
- De uitbouw van het toezicht tijdens de klassikale cursussen.
- De contacten met het basisonderwijs (rekrutering en scholenzangfeest).

- De invoering van het eindexamen in concertvorm voor de leerlingen van de hogere graad 3.
- De betrokkenheid van een aantal cursussen en leraars bij de activiteiten van de academie.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De beleidsstructuur binnen de academie.
- Een artistiek-pedagogisch project dat samen met de personeelsleden ontwikkeld werd.
- Het op punt zetten van een aantal documenten zoals een arbeidsreglement en een schoolreglement.
- Een gesystematiseerde zelfevaluatie via DKO-scanner.

7.2 Wat kan de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De organisatie van de comboklassen.
- Blijvende aandacht voor de bewaking van de leerplandoelen in een aantal cursussen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De accommodatie op vlak van ICT en audiovisuele middelen.
- Het onaangepaste meubilair in een aantal klassen.
- De aandacht die moet gegeven worden in sommige klassen aan een correcte lessenorganisatie.
- Een verfijning van de objectieve gegevens op de evaluatiefiche voor de studierichting Muziek (graad & jaar).
- De uitbouw van een gesystematiseerd leerlingvolgsysteem.
- Het maken van een analyse op het vlak van nascholingsbehoeften.
- De uitbouw van een aangepaste kunsteigen infrastructuur.
- De opstart van een officiële studierichting Woord.
- De verdere uitbouw van de studierichting Dans.
- De opvolging van een correcte en tijdige invulling van de evaluatiefiches.
- De zorg bij het kiezen van externe juryleden.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De uitwerking van het artistiek-pedagogisch project in een schoolwerkplan.
- De opvolging van de uitstroom.

7.3 Wat moet de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De output en de pedagogische kwaliteit van de cursus gitaar.
- De output en de pedagogische kwaliteit van de cursus hobo.
- De afwezigheid van een leerplan samenzang, het ontbreken van een evaluatie ervan en bijgevolg de niet-realiserings van de leerplandoelen.

Wat betreft de regelgeving met eventuele gevolgen voor de financiering/subsidiëring:

- De evaluatie (examenprogramma) van de cursus zang jalm lagere graad.
- De evaluatie (examenprogramma) van de cursus piano voor volwassenen met een aangepast examen.

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor dans.

BEPERKT GUNSTIG

Muziek

omwille van tekorten voor volgende vak(ken)/optie(s)

Vak/Optie per studierichting	omwille van
muziek instrument gitaar (graad: I m h)	output en pedagogische kwaliteit
muziek instrument hobo (graad: I m)	output en pedagogische kwaliteit
muziek samenzang (graad: I)	geen officieel leerplan en dus geen realisatie van de leerplandoelen

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet **vanaf 1 mei 2014** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Rieka Hérie

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: